

ICOMOS HÍRADÓ

a Magyar Nemzeti Bizottság közleményei

18. évfolyam - 4.szám

2010. augusztus hó

A TARTALOMBÓL

**CIVVIH ülés - Valetta
Beszámoló**

**Az Europa Nostra 2010-es
tanácsulése Isztambulban**

**Az EUROPA NOSTRA
felhívása
a 2011. évi elismerésekre
történi pályázásra**

**Európai ICOMOS elnökök
találkozója - Arles
Beszámoló**

**Élménybeszámoló a
40. Egri Múemlékvédelmi Nyári
Egyetemről**

**100 éve született
Dercsényi Dezső**

**Kulturális Örökség Napjai
2010. szeptember 18-19.**

**A területi védelem
színe és fonákja**

**Népi Építészeti Tanácskozás lesz
Békésen**

**Emlékezzünk rá,
hogy...
Rejtett évfordulóink**

CIVVIH ülés - Valletta, 2010. április 8-10.

A Történelmi Városok és Falvak Nemzetközi Bizottságának ezévi ülését Ray Bondin, a CIVVIH tavaly újraválasztott elnöke hívta meg Vallettára. Az 1566-ban Jean Parisot de La Valette nagymester által alapított város máig megőrizte a lovagkor emlékeit és reneszánsz szellemben kialakított derékszögű utcahálózatát. A történelmi városok helyzetével és fenntartható fejlődésével foglalkozó bizottsági ülésnek Valletta egyik legrégebbi épülete, az Archeológiai Múzeum adott otthont. Az egykori fogadót a Szt. János Lovagrend építette a 16. század végén. A múzeum termeiben látható gazdag leletanyag az időszámítás előtt 5200-tól 1566-ig (Valletta alapításáig), csaknem hétezer év történetét öleli fel.

A CIVVIH ülés témájának és tényének nagy jelentőséget tulajdonított a máltai kormányzat is, mert az ünnepélyes megnyitón megjelent Lawrence Gonzi miniszterelnök és Mario de Marco turisztikai ügyekkel foglalkozó államtitkár is. A CIVVIH tagok mellett a közönség javát a helyi szakemberek és civil szervezetek képviselői tették ki. A miniszterelnök köszöntőjében annak a véleményének adott hangot, hogy a történelmi városok megőrzésének legfontosabb eszköze a helyzetelemzésen alapuló koncepció kidolgozása és a jó funkció meghatározása. Szólt Valletta aktuális fejlesztési koncepciójáról is. Kiderült, hogy nem csak mi küzdünk a történelmi városok fejlesztési problémáival, az új és a régi épületek illeszkedési kérdéseivel, hanem Valletta is. A miniszterelnök ugyanis büszkeséggel említette a Renzo Piano által tervezett új kulturális központ létrehozásának elképzeléseit, amelyet a II. világháború során lebombázott Operaház helyére építenének, ugyanakkor azt is elmondta, hogy a máltaiak széles körben vitatják a projekt értékeit és megvalósíthatóságát...

A tanácskozáson több mint 20 ország képviseltette magát. Fogalmi kérdések megvitatása mellett számos esettanulmány bemutatására is sor került. A Workshopokon a helyi szakemberek is részt vettek. Megvittattuk a történelmi városok örökségének megőrzésével kapcsolatos igazgatási kérdéseket, a szociológiai helyzet változásának következményeit, a közlekedés és a forgalomcsillapítás problémáit stb. Ez utóbbival kapcsolatban szó volt az „osztott forgalom” elnevezésű Hollandiában egyre terjedő kísérletről. Ennek lényege, hogy egy-egy területen nem korlátozzák sem a gyalogosok, sem a biciklisták mozgását, sőt a különböző járművek behajtását sem, csupán 20 km/órán belül maximálják a sebességet és mindenkinek jól felfogható saját érdeke, hogy figyelmesen közlekedjen.

A zártkörű bizottsági munka keretében két dokumentum előkészítésén dolgoztunk. Sokszor késhegyig menő viták alakultak ki a fogalmak és a szóhasználat körül. Például a zone és az area jelentése kapcsán. Végül egy dokumentumot, „The Historic City as a Reference Model for Sustainable Urban Development Policies”-t sikerült végleges formába önteni. A másik dokumentummal kapcsolatban a tartalmi egyeztetés után az a döntés született, hogy szükséges a szöveg nyelvi összefésülése és a véglegesítés előtt egy háromfős anyanyelvi team (angol, francia, spanyol) lektorálni fogja az anyagot. A dokumentum a történelmi városok és városi területek megőrzésével és menedzselésével kapcsolatos alapfogalmak tisztázása mellett a folyamatos (környezeti, építészeti, funkcionális, társadalmi és kulturális) változással összefüggő kihívásokat, alapelveket foglalja össze. Megfogalmazza a beavatkozások értéken, minőségen, mennyiségen, tudományos és társadalmi megalapozottságon nyugvó szempontjait. Egyebek mellett az utcaképtől az utca- és telekszerkezetig, a kulturális hagyományoktól a természeti adottságokig és az energiatakarékossáig felsorolja a történelmi városok legfontosabb védendő elemeit. Hangsúlyozza a településrendezési és örökségvédelmi tervek készítésének fontosságát. A dokumentum deklaráltan nem kívánja felváltani a korábban megfogalmazott kartákat, hanem a globalizáció jelenségeire kívánja felhívni a figyelmet

Az ülésen a CIVVIH tiszteletbeli tagjává választották Krzysztof Pawlowskit és Vladimir Krogiust.

Kovács Erzsébet

Az Europa Nostra 2010-es tanácsulése Isztambulban

Az Europa Nostra 2010. évi közgyűlését június 8 és 12 között a törökországi Isztambulban rendezték meg. A találkozó résztvevői a városnézés során többször átlépték az európai kontinens határait is, hiszen a közel húszmillió város egy része már az ázsiai földrészen fekszik. Mindennek egyfajta „üzenete” is volt: az Europa Nostra igyekszik kapcsolatait az Európán kívül eső országok civil örökségvédőivel is megerősíteni.

A hatalmas metropolisz kellemes, kora nyáris idővel, barátságos lakóival és számtalan, világhírű műemlékkel fogadta látogatóit. Az első nap a szervezet tudományos és mérnöki létesítményekkel foglalkozó bizottsága ülésezett. Ezen a napon került sor az első tanácsülésre is. Magyar szempontból különösen fontos volt a tanácsülés, hiszen szavazással itt döntöttek a tanács új tagjairól. Az ICOMOS, mint az Europa Nostra teljes jogú tagja, Fejérdy Tamást ajánlotta tanácsstagnak. A tanács négy évre, egyhangúan szavazta meg az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság főtítkárának tanácstagságát. Jövő év közepéig tehát Fejérdy Tamással együtt képviseljük Magyarországot a tanácsban. Ugyancsak örömhír, hogy kolozsvári kollégánkat, Furu Árpádot ugyancsak további évekre választották meg a tanács tagjának.

Miután Infanta Doña Pilar de Borbón elnök asszony Taorminában bejelentette, hogy a következő négy évre már nem vállalja az elnökséget, a tanácsülésen új elnök megválasztására tettek javaslatot. A jelölés a világhírű operaénekesre, Placido Domingora esett. A tanácsülés javaslatát a június 10-i közgyűlés egyhangúan megszavazta.

Isztambul adott helyet az idei Europa Nostra díjak eredményhirdetésének is. A török város – Pécs mellett – ebben az évben Európa kulturális fővárosa: ez tovább növelte az esemény jelentőségét. Az ünnepélyes alkalomra június 10-én, a kora keresztény Aya Irini (Hagia Eirene) kupolás kőépületében került sor: a díjkiosztáson a török kormány több tagja is részt vett. Az ünnepségen levetítették az új elnök, Placido Domingo video üzenetét, aki sajnálatára egy évvel ezelőtt megállapodott fellépése miatt személyesen nem vehetett részt az ülésen. Beszédében megígérte, hogy a további üléseken személyesen részt fog venni.

Magyar építészeink idén is három remek helyreállítással pályáztak, sajnos közülük egy sem kapott díjat. A díjkiosztást a templom udvarában fogadás követte. Június 11-én egész napos fórumot rendeztek török kollégáink. Az esemény színhelye ugyancsak egy kora-keresztény templom – ma a Mimar Sinan Egyetem épülete – volt. Kora este a híres Sirkeci Raliway Pályaudvart látogatták meg a közgyűlés résztvevői. A hely Isztambul egyik turistacsalogató nevezetessége, hiszen Agatha Christie angol író nő híres Orient Expressz utasai innen indultak „gyilkos” útjukra. A szerelvény ma is ott áll az állomáson, mellette tágas, fedett peron, amely a korábbi Europa Nostra díjas műveket bemutató fényképkiallításnak adott helyet.

Jó érzés volt, hogy az első hatalmas poszter éppen a tavalyi fődíjas gyöngyösi Mátra Múzeum belső udvarát mutatta. A kiállításon természetesen nem szerepelhetett minden nyertes pályamű, de örömmel tapasztaltam, hogy a szigorú válogatás ellenére szinte minden magyar nyertes alkotás kiállításra került. Este az idei nyertesek egyikét, a Yeni Mecsetet, majd a bizánciak által épített hatalmas földalatti kőoszlopos csarnokot – bazilikai ciszternákat – mutatták be.

Június 12-én a törökországi civil műemlékvédők mutatkoztak be. A bensőséges találkozó helye az ókori kincsekben, fantasztikus szobrokban gazdag Régészeti Múzeum volt. A török örökségvédők eredményei hasonlóan szerények, mint a mi civil kezdeményezéseinké, a problémák pedig Törökországban is súlyosabbak. A jellegzetes, hagyományos, emeletes faházak települések, városnegyedek sorsa Törökországban is megpecsételődni látszik (ilyen faházban lakott Rákóczi Ferenc is rodostói száműzetésében.) A házsorokat gazdag befektetők vásárolják meg, majd válogatás nélkül lebontják azokat. Helyükbe giccses, „törökös” lakóparkok vagy plázák épülnek.

A közgyűlést néhány további, jelentős műemlék, közöttük Szulejmán szultán mecsetjének és a Chora (Kariye) Múzeum csodáival határos módon fennmaradt kora keresztény freskóinak megtekintése követte. A kongresszust hangulatos boszporuszi hajóút zárta. A következő tanácsülésre Brüsszelben kerül sor, december közepén.

Winkler Gábor

Az EUROPA NOSTRA felhívása a 2011. évi elismerésekre történő pályázásra

Az EUROPA NOSTRA ismét megjelentette pályázati felhívását a kulturális örökséggel kapcsolatosan elért legkiválóbb eredmények számára az

EU díj a kulturális örökségért / EUROPA NOSTRA elismerések 2011 elnyerésére.

Az építészeti örökség, kultúrtáj, műalkotások, művészeti vagy történeti jelentőségű gyűjtemények, régészeti helyszínek, valamint ipari és műszaki örökség témakörökben olyan teljesítményekkel lehet pályázni, amelyek az építészek, mesteremberek, önkéntesek, iskolák, helyi közösségek, örökségi értékek tulajdonosai és a média kulturális örökség iránti elkötelezettségéről tanúskodnak. A pályázat célja a példa erejével előmozdítani az európai örökség érdekét szolgáló kreativitást és kezdeményezéseket.

A díjak a példaértékű helyreállításokat és az európai örökséggel kapcsolatos szerteágazó kezdeményezéseket ismerik el, minden örökségi kategóriában, a műemlékek és történeti épületek restaurálásától és új, méltó hasznosításától kezdve a városi és falusi település(rész)ek és táj rehabilitációján, a régészeti helyszínek bemutatásán keresztül a művészeti gyűjtemények gondozásáig. Ugyancsak díjazni kívánják a(z örökségi érdekű) kutatási és képzési programokat, projekteket, személyeknek, illetve intézményeknek az örökség érdekében kifejtett elkötelezett szolgálatát, valamint a kulturális örökség ismertté tétele érdekében kifejtett oktatási és népszerűsítési tevékenységet. A legkiemelkedőbb pályázatok minden évben és minden egyes kategóriában, mindösszesen hat, egyenként 10 000 EURO pénzjutalommal is járó elismerésben részesülnek.

Adja be pályázatát, legyen részese a sikernek!

Az örökség megőrzése és fejlesztése, fenntartható használata terén elért kiemelkedő eredményeket az alábbi kategóriákban díjazták:

1./ konzerválás (restaurálás)

ebben a kategóriában konkrét helyreállítások, műemlék-hasznosítások legsikeresebbjeit díjazták;

2./ kutatás

ebben a kategóriában a tudományos kutatásokat, tanulmányokat ismerik el;

3./ egyének vagy szervezetek elkötelezett szolgálata (tevékenysége)

ebben a kategóriában a kiemelkedő személyes teljesítményt ismerik el (legtöbbször, de nem kizárólag mintegy „életmű-díj” jelleggel);

4./ képzés, tréning és a tudatosság növelése (témánként külön-külön lehet pályázni)

ebben a kategóriában képzési-oktatási programokkal, kurzusokkal és hasonlóan célzottan az örökségi értékek megőrzését szolgáló tematikájú megmozdulásokkal lehet pályázni.

A részletes pályázati kiírás, valamint a pályázati űrlapok dokumentumai már hozzáférhetők a www.europanostra.org honlapon: http://www.europanostra.org/UPLOADS/FILS/HA2010_call_conditions.pdf

A pályázatok beadási határideje: 2010. október 1.

További közvetlen információ:

Elena Bianchi, Europa Nostra Heritage Awards Coordinator T: +31 70 302 40 58; eb@europanostra.org.

Magyarországon a HUNGARIA NOSTRA részéről Winkler Gábor (winklerg@kabelnet.hu, 06-30-9948096), a KÖH részéről Deme Péter (peter.deme@koh.hu, 06-30-4002232) áll a jelentkezők rendelkezésére.

Beszámoló az európai elnökök tanácskozásáról

Arles, 2010. június 9-11.

Az ezévi találkozót a francia nemzeti biztosság vállalta megszervezni. Mivel az Arles-i alpolgármester az ICOMOS igen aktív alelnöke, készséggel adott otthont a rendezvénynek. Minden adva volt egy nagyszerű üléshez. Arles provence-i város nagyszerű történelmi hagyományokkal, gazdag római és középkori emlékekkel. A kiváló helyszínhez társult a lelkes és egyáltalán nem tapasztalatlan szervezők munkája - így igazán ideális feltételeket teremtettek a tanácskozáshoz.

Az európai alelnök, Wilfried Lipp mellett Pierre-Antoine Gatier, a francia ICOMOS elnöke és Michèle Prats alelnök asszony volt a két szakmai házigazda.

Tizennyolc ország részvételével zajlott a megbeszélés a Saint-Trophime kolostor akusztikailag nem erre a célra tervezett gyönyörű káptalan termében.

Az ICOMOS vezetősége az év egyik legfontosabb eseményének értékelte az európai elnökök találkozóját, amit igazol, hogy az elnök, Gustavo Araoz és a főtitkár, Bénédicte Selfslagh is fontosnak tartotta, hogy jelenlétével megtisztelje a rendezvényt.

Igy a legfelsőbb szintről kaphattunk közvetlen tájékoztatást az ICOMOS kapcsolatainak kiterjesztéséről, a társszervezetekkel szélesedő szakmai együttműködésről. Az UNESCO mellett az ICOM, az ICCROM és a Blue Shield – ez utóbbi most különösen Haiti kapcsán – egyre fontosabb szakmai partnere szervezetünknek.

Az EU programjaihoz is kötődik az ICOMOS, bár nem kifejezetten európai szervezet, mégis kiemelt jelentőségűnek tartja az együttműködést csakúgy, mint az Európa Bizottsággal. Erre példa, hogy 8 EU alapan van jelen a szervezet. Megtudtuk, hogy a nagy európai szabványosítási program nem kerülte el a kulturális örökségeket sem. Az ICOMOS véleményét is kikérték a „Kulturális örökség konzerválásáról és az örökség állapotának a nyilvántartásáról” készített szabályozással kapcsolatban. A tervezet felületessége, alapvető hiányosságai, valamint a különböző nyelvekben felismerhető eltérő értelmezés miatt az európai elnökök ülésén az a javaslat született, hogy a szabályozás teljes újraértékelését látja szükségesnek az ICOMOS. Bár az európai jogalkotási erőltetett menetben ennek újraértékelésében senki nem bízik, mégis szakmai oldalról ez az egyetlen vállalható értékelés.

Nagyon nagy hangsúlyt kapott az EU energiatakarékosságot ösztönző programja. Mivel ez sok országban okoz gondot a műemlékvédelem területén, számos konferencián értékelik a kialakult helyzetet és vizsgálják a műemlékvédelemre, az ott alkalmazható anyagokra kiható következményeit. Ezeknek a kérdéseknek a feltárásában a franciák járnak legelől. Erről 2010. október 4-5 között nemzetközi konferenciát szerveznek Párizsban.

A konferencián sajnós elmaradt a korábbi rendszeres program, amikor minden ország bemutatja pár mondattal elmúlt évének eredményeit és problémáit. Ez korábban mindenki számára igen hasznos volt, mert a köztes idő nem elegendő arra, hogy ilyen széles körben lehessen tapasztalatot gyűjteni.

Az viszont határozott előrelépés volt és igen kedvezően aktivizálta a résztvevőket, hogy a kérdésköröket kerekasztalszerűen tárgyaltuk meg.

A programoknak kijelölt levezető elnöke volt (az egyik Fejérdy Tamás).

Négy-öt előre, vagy a helyszínen felkért hozzászóló mutatta be egy rövid előadásban az adott országban a témával kapcsolatos problémákat. Fontos kérdésként tárgyaltuk a városi fejlődést és annak a műemlékvédelemre való kihatását, az örökség értelmezést a huszonegyedik században, az átalakuló általános elveket, a monitoring fontosságának a kérdését. A világörökségi helyszínekkel kapcsolatos kerekasztal megbeszélésen kérték fel Magyarországot a pozitív és a negatív tapasztalatok bemutatására. Néhány esettanulmány is érdeklődésre tartott számot. Örömmel fogadtuk, hogy megmenekült Asplund lebontásra ítélt híres könyvtára Stockholmban, de Tallinban a védett területen a várak parkját intenzív beépítés fenyegeti. Magyar kezdeményezésre a dublini AD ülésen egységes álláspont kialakítása várható a történeti együttes megmentése érdekében.

Véglegessé vált, hogy 2011-ben Iszfahán helyett Párizsban lesz az ICOMOS következő közgyűlése. Erre az időpontra elkészül az új ICOMOS központ, bár a rendezvénynek bizonyosan rangot fog adni, hogy a hírek szerint a Breuer Marcell által is fémjelzett UNESCO palota ad otthont.

Fontos tapasztalat, hogy kiváló döntést hoztunk, amikor Fejérdy Tamást is delegáltuk az ülésre. Mindenki, mint pártatlan és független diplomatát és szakértőt fogadva örült jelenlétének, ami különösen fontos abban a helyzetben, amikor a nagy béke látszata ellenére a legváratlanabb pillanatban is indokolt vagy indokolatlan feszültség keletkezhet a régi és az új vezetés között.

Arles jelentős európai pénzeken fantasztikus vehemenciával újíttja fel méltán világörökségként jegyzett római emlékeit. Jó kezekben van a műemlékvédelem, mégis figyelemre méltó, hogy ott, ahol a római kortól rangos műemlékek és kiváló történeti városrészek láthatók, a programjaik közül a

legbüszkébben arra a volt gőzmozdonygyár területére tekintenek, ahol a legnagyobb rehabilitációt kezdték el. A program megvalósítása a kezdeteknél tart, de nincs olyan arles-i építészeti könyv, kiadvány, ahol ez az átalakuló ipari zóna ne úgy szerepelne, mint a város megújulásának a legnagyobb lehetősége. Láthattuk, hogy fontos a védett épületek védelme, de a városi megújulás kitörési irányvonala a még nem igazán befogadott védelemre érdemes épületek újraértelmezésével válik lehetővé. És ezt ott, a város vezetése is jól tudja.

Nagy Gergely

Élménybeszámoló a 40. Egri Műemlékvédelmi Nyári Egyetemről

Idén július 1-je és 7-e között került sor az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottságának és a TIT egri székhelyű Bugát Pál Egyesületének közös szervezésében az NKA, a KÖH és Eger Város támogatásával a Román András nevével fémjelzett Egri Műemlékvédelmi Nyári Egyetem hetére. Az immár 40. alkalommal megrendezésre kerülő műhelymunka homlokterében a műemlékvédelem és a kutatás kapcsolata állt. Az új helyszín (Hotel Villa Völgy), valamint a

Szépasszonyvölgy közelsége (ó azok a közös borozgatások!) lassan feledtetni tudta a nosztalgiával emlegetett noszvaji szállást, az előadások pedig már az első napon felcsigázták a téma iránt fogékony hallgatóság érdeklődését.

A csütörtök délutáni ünnepélyes megnyitón Eger városának polgármestere, Habis László, és hajdan volt titkára, Kalmár Péter mondott az alkalomhoz illő köszöntőt. Az ünnepségen megjelent a nyári egyetem névadójának, Román Andrásnak özvegye, Szekeres-Varsa Vera asszony is. Megható volt látni, hogy egy 40 éve elindított kezdeményezés, átvészelve az azóta eltelt idők viharait, ma is, immáron felnőttkorba lépve, mennyire naprakészen követi a műemlékvédelem területén bekövetkező változásokat. Ennek bizonyossága az a gazdag és változatos tematika, amely az 1971-es első ülés óta nyomon követhető.

A nyitó előadások Mezős Tamás és Fejérdy Tamás interpretációjában egymásnak felelgetve mutattak rá a kutatás fontosságára, kihangsúlyozva, hogy a jó építész nemcsak az épületnek, mint primer forrásnak a jelentőségét ismeri fel, hanem a térstruktúrájának az értékhierarchiában betöltött kiemelkedő szerepét is. A jól sikerült vacsora, a titkár úr számtalan poénja, majd az azt követő beszélgetés után már új ismeretségekben bővelkedve térhettünk nyugovóra.

Másnap délelőtt került sor a meghívott külföldi előadók beszámolóira, így együtt irigykedhettünk a német precizitást és jólszervezettséget is tükröző épületkutatásra (building archaeology) és a több egyetemen posztgraduális szinten zajló oktatásra és tudományos eredmények alkalmazására (Carolin Sophie Prinzhorn), melyet az előadó kedves mosolya és személyisége fűszerezett. De hasonlóan tanulságos volt a holland helyzetkép megismerése, ahol Leo Hendriks a kutatási eredmények a közösség felé történő kommunikálásának fontosságára hívta fel a figyelmet. A szlovák helyzetet Krcho János számos példán keresztül mutatta be. Előadása az előzőekkel szemben sokban idézte a hazai állapotokat, a kutatás mai helyzetét, problémáival, megoldandó feladataival együtt. Felmerült a hitelesség és az autentikusság örök dilemmája, vagyis mennyire építhetők vissza a csak töredékben megmaradt gótikus nyílászárók.

A program délután az egri érseki palotában folyó kutatások megismerésével folytatódott az itt dolgozó szakemberek szakavatott tolmácsolásában. A mai falszövetben megbúvó középkori palota maradványai mellett az évtizedeken keresztül elfalazott érseki kápolnába is betekinthettünk, és megcsodálhattuk az emeleti falakat borító színpompás díszítőfestés maradványait. Sajnos ezek restaurálása és bemutatása a tervezett fejlesztési projekt megvalósításától várható. A projekt nem csak arra nyújtana lehetőséget, hogy a palota régi fényében ragyogjon ismét, hanem a felújításon kívül sor kerülne egy látogatóközpont kialakítására is.

A szombati nap a műemlékvédelemben közreműködő társtudományok képviselőinek előadásaival indult, ahol a régészeti kutatások fontosságáról Feld István beszélt az ozorai vár kapcsán, hangsúlyozva az elvi rekonstrukció fontosságát. A restaurálás eredményeit és nehézségeit (pl. UV luminescens fotózás) Bóna István taglalta látványos képsorozatában, míg a művészettörténeti kutatások szerepére, a fenntartás és az interpretálás jelentőségére Mentényi Klára világított rá.

Tanulságos volt a hallgatóság számára is a műemlékek másfajta szemléletű megközelítése, ahol Bóna István szavaival élve – az épület a műalkotások természetes hordozója. Az eltérő látásmód 1-1 műemlék értelmezését, a vele való foglalkozás összetettségében mindenképpen gazdagítja.

Délután került sor a hallgatók fórumának színes kavalkádjára, ahol szűk 5 percenként váltották egymást az előadások. Hallhattunk a nagykanizsai és a szerbiai műemlékek helyzetéről, a kolozsvári Farkas utcai református templom lézerszkenneléssel egybekötött kutatásáról, a kerti múromokról és friss képeket láthattunk a jósvafői árvízzel. De hangzott el előadás az erdélyi Kelemen Lajos Műemlékvédő Társaság szerepéről, egy 19. sz.-i Hornbergi kancsó magyar vonatkozású ábrázolásairól, Dobay Imre kertépítész hagyatékáról, a romániai fatemplomok inventarizációjáról, a sólyi templom kutatásáról, Pecz Samu által tervezett pesti bérház helyreállításáról, Eperjes műemléki kataszteréről, és mesés fotókban gyönyörködhattunk a Homoródméntről. A késő estig tartó, pattogó ritmusú, változatos tematikájú előadások után beszédtünk a bőséges vacsorák egyikére, és csak azt sajnáltunk, hogy sehogy sem tudunk időt szakítani a szálloda wellness részlegének kiaknázására.

Vasárnap, nekivágtunk a felsorolás alapján is kiadónak tűnő kirándulásnak (Szikszó, Regéc, Vizsoly, Kéked, Füzér) Simon Zoltán régész szakavatott vezetésével.

Bár sikerült elhagynunk vezetőinket a regéci vár előtt, de némi utánjárás után megérkeztek, így a várba felszállító teherautó platóján már velük együtt zötykölődhettünk. Füzéren a jófajta gulyásleves és bukta után, teli hassal vánszorogtunk fel a csodás panorámájú várhoz. Az út vége felé még egy meglepetéssel kedveskedtek vendéglátóink, egy hangulatos pincénél párás pohárban felszolgált tokaji bor mellett csodálhattuk meg a naplementét.

Hétfőn, testi és szellemi fáradtságunknak fittyet hányva, bátrán vágtunk bele az újabb előadássorozatba, mely a kutatásra gyakorlati példákon keresztül világított rá, egy csopaki préház, a székesfehérvári Hiemer-Font-Caraffa háztömb és a budai török termálfürdők nyomán. Érdekes előadást hallhattunk (Koppány András) a dokumentálás módszereiről, valamint a megbízóval és a kivitelezővel kialakuló kapcsolat nehézségeiről. Zsembery Ákos ránk zúdított, főleg olasz és német példákat felvonultató anyaga a kutatás mellett a helyreállítások építészeti megközelítéséről is szólt. Józsa Zsuzsa az épületkutatás mellett az épületdiagnosztika, a műszaki állapotfelmérés fontosságát emelte ki.

A jó hamar elröppen, állapítottuk meg kedd reggel, az utolsó előadások kezdetén. Deák-Varga Dénestől tanulságos beszámolót hallhattunk az örökségvédelem tanulságairól Nagykanizsán. Tina Markusova nagyon érdekes és részletes előadást tartott a kassai Szent Mihály kápolna kutatásáról és helyreállításáról, mely sok tanulsággal szolgált a tervezést megelőző kutatás mélységeiről és a helyreállítás gondosságáról. Eredetileg a 14. században emelt kápolna a Szent Erzsébet székesegyház „árnyékában” kevés figyelmet kap úgy a turisták, mint a szakemberek részéről. Pedig többszöri átépítésének története a 15. századtól a 20 századig sok érdekes adattal szolgál a kutatók számára is. A kutatásokat a 90-es évek végén, a restaurálást 2006-ban fejezték be.

Szép mozzanata volt a napnak Bíró Annamária és Demeter Gábor hatalmas munkával elkészült Szabadka, Szeged és Temesvár két világháború közötti építészetét bemutató könyvének bemutatója. Marosi Ernő professzor érdekes előadása a hitelesség dilemmájáról a műemlékvédelemben, napjaink egyik legtöbbet vitatott témáját járta körül. Habár egész héten kerülgettük ezt a témát, a professzor vonta le a végső szigorú következtetést: A műemlékvédelem alapkövetelménye az emlék azonosságának, hitelességének megőrzése és a műemlékvédelem elsődleges célja az azonosság megőrzése és csak másodlagos a kommunikáció, mert ez szolgálja legjobban a tudományt.

Délután, Mezős Tamás elnöki összefoglalója, a diplomaosztás és a szokásosan kedves oldott hangulatú búcsúest előtt, fakultatív programként Nagy Gergely vezetésével megtekintettük a Buttlar-ház nemrégiben befejezett helyreállítását.

Nem érhet véget ez a beszámoló anélkül, hogy ne köszönnék meg a szakmai program kidolgozását és megszervezését Kovács Erzsébetnek, valamint a gördülékeny megvalósítást Bodó Péternek és munkatársainak. Külön köszönet illeti a tolmácsokat fáradhatatlan agymunkájukért és a végsőkig való kitartásukért.

Reméljük jövőre, veletek, ugyanitt! És, hogy erre testben és lélekben fel tudjanak készülni a tanulni vágyók, Kovács Erzsébet bejelentette a jövő évi nyári egyetem témáját is: „Történeti terek és térkapcsolatok”, amely valószínűleg ismét sokak érdeklődését felkeltve, sok résztvevőt fog vonzani

M. Aradi Csilla - Sándor Judit

100 ÉVE SZÜLETETT DERCSÉNYI DEZSŐ

2010. július 23-án bensőséges körülmények között került sor Vácott Dercsenyi Dezső születése 100. évfordulójának megünneplésére.

A program délelőtt a Csányi körút 35. alatt található Dercsenyi-ház emléktáblájánál történő koszorúzással kezdődött, ahol az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság nevében Dr. Nagy Gergely helyezte el koszorúnkat.

Az ünnepi program 10 órától megemlékezésekkel folytatódott a Váci Értéktárban, majd délután szakmai előadásokkal idézték meg Dercsenyi Dezső életútját, művészettörténeti munkásságát, tevékenységének máig ható jelentőségét.

A délelőtti megemlékezéseken hangzott el H. Vladár Ágnes személyes hangú visszaemlékezése, melyet most teljes egészében adunk közre:

Személyes emlékek Dercsenyi Tanár Úrról

- Dercsenyi Dezső születésének 100. évfordulójára -

Igaz megállapítás, hogy csak az hal meg, akit elfelejtenek. Egykori váci lakóházán elhelyezett emléktáblájának megkoszorúzása, az ünnepi köszöntők, és mindaz, ami ezt követően tudományos tevékenységével kapcsolatban, és a korszerű műemlékvédelmet megalapozó munkásságáról egy családi emlék-konferencia keretében elhangzott, bizonyítja, hogy Dercsenyi Dezső művészettörténész, generációkat nevelő tanár, tudós, ugyanakkor közvetlen munkatárs ma is jelen van szakterületének, és az ebben munkálkodóknak az életében.

Erről szeretnék tanúságot tenni, néhány – számomra meghatározó – személyes emlék föllevenítésével.

Ahogy mondani szokták: mintha tegnap történt volna, pedig ennek éppen 35 éve! Rajzasztalomnál dolgoztam a budavári Táncsics Mihály utcában, az OMF Tervezési Osztályán, amikor megcsörrent a telefon. A ma már talán nem mindenki számára ismert rövidítés a mindenkor műemléki szervezet – jelenleg Kulturális Örökségvédelmi Hivatalnak hívják – jogelődjét, az Országos Műemléki Felügyelőséget jelenti. Fölvettem a kagylót. „Itt Dercsenyi Dezső beszél. Kérem, Ági, le tudna jönni hozzám az előadásának a vázlatával?” Hallottam a Tanár Úr határozott, de mindig megnyugtató, odafigyelésre készítő kellemes hangját.

Az esemény előzményeként egy Londonban tartandó nemzetközi konferenciára delegált az intézmény – később megtudtam, hogy személy szerint ő volt, aki engem javasolt. Mint kiderült, a szocialista országok közül Lengyelország, az NDK, és személyemben Magyarország képviselője vett részt a színes nemzetközi mezőnyben. Beszélgetésünk során olyan történelmi összefüggésekre hívta föl a figyelmemet, melyek valójában az ő – korábban még nem hallott - következtetései voltak bizonyos részleteket illetően, és amelyeket javaslatai szerint sikerült beilleszteni a szöveg mondanivalójába. Mindez egy egyetemi előadás, és egy baráti beszélgetés együtteseként él az emlékezetemben. A

személyes érdeklődésnek, a dolgok megfogalmazásának és érdekessé tételének, a fölényes tudásnak, ugyanakkor a másik fél meghallgatásának és becsülésének olyan együttes képességével rendelkezett, amellyel ritkán találkozik az ember. Mindig felkereshető, „megközelíthető” volt, bárki számára.

Nevét és szakírói stílusát még gimnazista koromban ismertem meg, véletlenül. Már akkor szerettem böngészni a Múzeum körüli antikváriumokban, főként művészettörténettel, régi épületekkel, régészeti feltárásokkal foglalkozó könyvek érdekelték, a jövőmet is akkor még ez utóbbi pályán tudtam elképzelni.

Kezembe került egy kisméretű, nagyon szép kiállítású könyv, a Franklin Társulat adta ki 1944-ben. Címe: Az ókor a középkor művészetében, szerzője Dercsényi Dezső. Természetesen megvásároltam.

A kis könyv nagyon érdekes volt, különös, meglepő összefüggésekről szólt, a komoly téma ellenére nagyon olvastatta magát, számomra határozottan izgalmasnak tűnt.

Akkor még nem sokat tudhattam a szerző személyéről. Azt sem, hogy 1934-ben doktori értekezését a somogyvári bazilikáról, egyik legjelentősebb románkori műemlékünkéről írta, behatóan tanulmányozta a gazdag faragott kőanyagot, részt vett a székesfehérvári királyi bazilika ásatásán, majd a jelentős építményt és korszakot egyedül reprezentálni képes kőtár rendezésében komoly részt vállalt.

Később kiderült, - munkásságát jobban megismerve,- hogy érdeklődésem különböző oldalai összeegyeztethetőek. A régmúlt eredményeinek ismerete, - ez számomra főként a római kort jelentette, - a magyar középkor, és az építészet, mint működési terület, ezen belül pedig a műemlékvédelem. Mint ismeretes, ez utóbbi elvi alapokon nyugvó szervezetének fokozatos kifejlődése is az ő nevéhez fűződik. Ehhez mindent tudott és ismert, a kutatás szükségességét és módszereit, a szűkebben vett szakmát éppúgy, mint ennek életben tartásához elengedhetetlen törvények és jogszabályok megalkotásának sajátos világát.

Érettségi után a Műszaki Egyetem Építészmérnöki Karára jelentkeztem, és természetes volt, hogy harmadéves koromban az „építészetelmélet-műemlékvédelem” megnevezésű rendkívüli tárgyat is fölvettem az építésztörténet tanszéken. Pogány Frigyes tanár úr, aki a stúdium szükségességét látva ezt kezdeményezte, kiváló, külső előadókat is meghívott, nagy tudású, érdekes embereket, akiket élvezet volt hallgatni.

Személyesen ekkor ismertem meg Dercsényi Dezsőt, aki a Tudományegyetem művészettörténeti tanszékéről jött át „vendégprofesszorként”. Emlékszem, egy alkalommal beszámolót tartott párizsi útjáról. Egy műemlékvédelemmel kapcsolatos nemzetközi konferencián vett részt - akkoriban az ilyenek ritkán fordultak még elő,- az eseményről, és a látottakról érdekesen beszélt. Tátott szájjal hallgattuk, fellépése, előadói stílusa, mondanivalójának megfogalmazása rendkívüli volt.

Néhányan az évfolyamból elhatároztuk akkoriban, hogy biciklitúrát szervezünk Vácra, ahol addig még egyikünk sem járt. Tervünk szerint a budai oldalon elkerekünk Szentendrére, majd Tahinál átkelünk a Dunán, és így, víz felől közelítjük meg hazánk egyik legrégebbi városát, melyhez történelmünk annyi eseménye fűződik. A kirándulás emléke máig felejthetetlen.

Emlékszem, amint a váci Duna-ág kompján állva, szóttanul csodáltuk a város *vedutákra* emlékeztető, lassan közeledő nagyszerű képét.

Akkor, amit tudtunk bejártunk, és a pesti útra kanyarodás előtt a Ferences templomot néztük meg a Géza király téren, melynek akkor még a baloldalát is földszintes házak szegélyezték. Vác egykori várából nem maradt semmi – állapítottuk meg, - csak a Vár-lépcső elnevezés utal arra, hogy valahol itt lehetett.

Akkor még nem tudtam, hogy néhány év múlva a déli térfal helyén egy modern-nek nevezett, oda nem illő iskolaépület udvarába szorítva, műemlékhelyreállítási feladatként kell foglalkoznom az egykori északkeleti sarokbástyával, a Barbakánnal. (Az új beépítést megelőzően látványosabb eredményt lehetett volna elérni.)

Ezt követte a kolostor mögötti ágyúterasznak és várfalnak a Múzeum munkatársai által végzett feltárása a hatalmas földrézsű alól, majd az ásatási rajzok régésszel történő számtalan közös értékelése, és az építész csendes, önmagának fölített kérdése: mit lehet itt, mindezzel kezdeni?

Aztán mégis kialakult, és ma legalább ez a támfalas, helyreállított várfal, és a mögötte lévő terasz utal az egykor Duna vizével körülvett erődítményre, melynek történelmünkben több szempontból nagy jelentősége van. Elég csak az egykori vártemplom reneszánsz részleteire gondolni, melyekre büszke lehet a magyar építésztörténet, és a város, Dercsényi Tanár úr szülővárosa.

Mindig, mindnyájan tanulhatunk tőle, a ma tevékenykedők, és a jövő szakemberei egyaránt, hiszen írásai mindig eligazítanak bennünket. Tanulhatjuk a tudásra-tájékozottságra való szüntelen törekvést, a helyes elveken alapuló, szakmai lelkiismeret szerinti döntésekhez való ragaszkodást, és a vállalt-gyakorolt tevékenység iránti elkötelezettséget.

Biztos vagyok benne, hogy ha ezentúl egyetemisták, vagy mások meglátogatják Vácot, akár kerékpáron, akár egyéb módon, tiszteletüket teszik majd Dercsényi Tanár Úr emléktáblájánál, ahogyan ez a mostani emlékezés napján is megtörtént.

***Kedves Tagtársaink, Barátunk!
Még nem késő a naptárakba előjegyezni a következő programokat,
dátumokat:***

A területi védelem színe és fonákja

XVII. Népi Építészeti Tanácskozás – Békés - 2010. szeptember 30 – október 2.

A népi építészet emlékeinek megóvásában hatalmas áttörés volt, amikor nemcsak az egyes objektumok, hanem épületegyüttesek, településrészek védelme is lehetővé vált. Az első ilyen törekvések hamar pozitív visszajelzésben részesültek, Hollókő Világörökség részévé nyilvánítása 1987-ben az egész magyar településszintű védelem elismerésének számított. A kétségbevonhatatlan előnyök mellett, hogy ezzel a megoldással a hagyományos népi építészet emlékei nem zárványként jelennek meg egy teljesen átalakult környezetben, az

eltelt idő alatt a problémák sokasága is nyilvánvalóvá vált.

A XVII. Békési Népi Építészeti Tanácskozás ezeket veszi számba: a színét, azaz az eredményeket és a fonákját, azaz a problémákat. Az egy-egy kérdés, terület bemutatására felkért előadó-párosok reményeink szerint nemcsak látlelettel szolgálnak majd, hanem a megoldásokra is rá fognak mutatni.

Dr. Fazekas Sándor vidékfejlesztési miniszter védnökségével az ICOMOS magyar Nemzeti Bizottság Népi Építészeti szakbizottságának szervezésében Békés városában, a Békés Városi Kulturális Központban megrendezésre kerülő rendezvényen magyar és külföldi szakemberek tartanak előadásokat, melyek nemcsak a szorosán vett szakma, hanem a téma iránt érdeklődő közönség számára is sok érdekességet tartogatnak. A megnyitót és az üdvözléseket követően előadások hangzanak el a Világörökségi területek magyarországi helyzetéről, köztük legelső védett területünkről, Hollókőről. A műemléki védelem szakmai szempontjai, követelményei és hozadéka nemcsak építészeti szempontból közelíttetnek meg, hanem bepillantást engednek a mindennapokba, a kulisszák mögötti életbe. A Hollókővel szomszédos Terény falu védett házairól szóló előadás a nagy apparátusok nélküli védelem lehetőségeit ismerteti. A Torockó, Jósvalfő, Hajdúböszörmény, a tápi Hegysor utca és a Balaton-felvidék térségéből érkező előadó-párosok a védett területeken megvalósítandó műemléki elvek és a civil hozzáállás együttes látletét ismertetik, majd általánosságban arról is mód nyílik képet alkotni, hogy védelem nélkül „Mi marad falvainkból”.

A Békési Tanácskozás a határokon kívülre is kitekint, beszámoló hangzanak el a romániai, szerbiai és a szlovákiai térségek területi védelmének létéről, helyzetéről. A két, előadásokkal teli nap között, október 1-jén, pénteken tanulmányi kirándulás vezet az Érmellék vidékére. A tájegység román oldalán Szalacs, Értarcsa, Gálospetri, magyar oldalon Létavértes példáján keresztül szembesülhetnek a résztvevők a különböző szintű védelmek eredményeivel és a halaszthatatlan feladatokkal.

A konferencia a Magyar Építész Kamara továbbképzési rendszerének akkreditált programjai között szerepel, részletes információ a www.icomos.hu honlapon, továbbá a +36-1-212-7615 telefonszámon az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság Titkárságán kapható.

A szervezők 2010. szeptember 13-ig várják a téma iránt érdeklődők jelentkezéseit a nepiepiteszet@icomos.hu e-mail címen.

RÉSZVÉTELI DÍJAK: A részvételi díj tartalmazza

- a konferencia szakmai programjain való részvételt
- 2010. szeptember 30-án az ebédet és az esti baráti találkozót, vacsorát
- 2010. október 1-én a kirándulás költségeit, az ebédet és a vacsorát
- 2010. október 2-án az ebédet.

A MÉK továbbképzési rendszer konferenciánkat a szabadon választható programjai közé akkreditálta, és 2 pont adható naponta, azaz összesen 6 pont.

A részvételi díj bruttó 16.000,- Ft, mely összeg nem tartalmazza a szállás költségét!

A szervezők a konferencia napi programjaira külön is elfogadják a jelentkezést.

A részvételi díj napi bontásban a következő:

2010. szeptember 30-án bruttó 6.000,- Ft, mely tartalmazza: az ebédet és az esti baráti találkozót, vacsorát (2 kamarai pont).

2010. október 1-én bruttó 6.000,- Ft, mely tartalmazza a kirándulás költségeit, az ebédet és a vacsorát (2 kamarai pont).

2010. október 2-án bruttó 4.000,- Ft, mely tartalmazza az ebédet (2 kamarai pont).

SZÁLLÁS: HOTEL FENYVES, ÚJ FENYVES ÉS GARZON (Békéscsaba)

2 ágyas elhelyezéssel **11.800,- Ft/szoba/éj + IFA**

3 ágyas elhelyezéssel **11.800,- Ft/szoba/éj + IFA**

4 ágyas elhelyezéssel **14.800,- Ft/szoba/éj + IFA**

ARANY JÁNOS KÖZÉPISKOLAI KOLLÉGIUM (Békéscsaba)

3-4 ágyas, közös zuhanyzós **1.750,- Ft/fő/éj + IFA**

Részletes program, információk a jelentkezési lapon, mely letölthető a www.icomos.hu honlapról: http://www.icomos.hu/dhg/hun/283/downloads/jelentkezesi_lap.doc

További információk és kapcsolat: nepiepiteszet@icomos.hu

Ágostházi László DLA:

EMLÉKEZZÜNK RÁ, HOGY. . .

Szeptember

- szeptember 8. **250 éve** (1760) szentelték fel a Budapest III. ker. *Kiscelesi trinitárius kolostor templomát* (J. Entzenhoffer bécsi építész)
- szeptember 8. **100 éve** (1910) szentelték fel újjáépítése után a *sátoraljaújhelyi római katolikus plébánia templom* épületét (Czigler Győző)
- szeptember 9. **70 éve** (1940) szentelték fel a pécsi Széchenyi-téren a hajdani Jakováli Hasszán pasa dzsámihoz hozzáépített *Belvárosi római katolikus plébánia templom* épületét (Körmendy Nándor)
- szeptember 11. **90 éve** (1920) született *Sódor Alajos Dr.* építész, egyetemi tanár, építészettörténeti szakíró, számtalan műemlék épület helyreállítója
- szeptember 13. **215 éve** (1795) helyezték el a *Budapest Krisztinavárosi római katolikus plébánia templom* épületének (Hikisch Kristóf) alapkövét
- szeptember 15. **140 éve** (1870) történt *Győrben a zsinagóga* épülete (Benkó Károly) zárókövének elhelyezése és ünnepélyes avatása (Jánszky B. – Györgyi D.) dr. Koperniczky Ferenc pozsonyi nagyrépost részvételével

Október

- október 1. **110 éve** (1900) nyitották meg ünnepélyes keretek között *Nagyváradon a Szigligeti-színház* épületét (Fellner és Helmer)
- október 3. **95 éve** (1915) szentelték fel a Budapest Thököly-úti *Szent Domonkos templom* épületét (Hofhauser Antal)
- október 5. **115 éve** (1895) nyitották meg a *pécsi Nemzeti Színházat* (Láng Adolf és Steinhardt Antal) a Bánk bán ünnepi előadásával
- október 7. **145 éve** (1865) nyitották meg a *debreceni Csokonai Színház* épületét (Skalnitzky Antal)
- október 9. **105 éve** (1905) adták át ünnepélyesen a *budai Várban a Halászbástyát* (Schulek Frigyes)
- október 24. **80 éve** (1930) szentelték fel *Szegeden a Fogadalmi templomot* a Dóm-téren (Rerrich Béla)

A FELEMELŐ SZÁZAD „a nemzeti stílus” Kulturális Örökség Napjai – Magyarország 2010. szeptember 18-19.

Hagyományosan szeptember harmadik hétvégéjén, idén szeptember 18-19-én, tárják ki kapuikat az érdeklődők előtt azok a máskor is nyitva tartó, vagy kevésbé, esetleg ritkán, korlátozottan, netán egyáltalán nem látogatható középületek, magánházak, amelyek megértették, s fontosnak tartják, hogy felhívják a figyelmet az épített örökség értékeire, megőrzésük fontosságára. A „Felemelő század” központi gondolatra épülő Napok ünnepélyes megnyitója a Pollack Mihály téri Festetics Palotában szeptember 17-én, pénteken délelőtt 11.00 órakor lesz.

Magyarországon 1999 óta az Országos Műemlékvédelmi Hivatal, majd 2002-től jogutóda, a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal szervezi a Kulturális Örökség Napjai programját. Évente más és más a központi témája az eseménysorozatnak.

Az idei esztendő, a **Felemelő század** címet viseli, a reformkorra, világára, történetére, szellemi életére, erőt és példát adó nagyságára emlékezve. Arra a korra, amelyben megszületett Széchenyi tollából a „Hitel”. Arra az időre, amelynek máig ható tanulságai nemcsak most is érvényes gondolatokban, kimondott és leírt szavakban öltöttek testet, hanem a képzőművészetben, az építészetben is maradandót alkotott. S ne csak a Magyar Nemzeti Múzeumra, a Tudományos Akadémiára gondoljunk, de az ország számos városában épült megye- és városházákra, kastélyokra és kúriákra, lakóépületekre is.

Az idén éppúgy, mint a korábbi években, az örökség napjain közönségre váró épületeknek, helyszíneknek nem kell feltétlenül egyedileg védett műemlékeknek lenniük, korukra, funkciójukra nézve sincs semmilyen követelmény, s az is természetes, hogy ne csak a központi gondolatot képviselő épületek fogadják az érdeklődőket. Fontos a kortárs építészet, a tájépítészet, a népi- és ipari emlékek, feltárt régészeti lelőhelyek, temetők megismertetése is.

(Forrás: KÖH)

Az idei program a Pesti Est különszámában (2010. XIV. évfolyam 73.) jelent meg, de olvasható és letölthető a <http://www.oroksegnapok.hu/download/PestiEst2010.pdf> link megnyitásával is.

ICOMOS Híradó, a Magyar Nemzeti Bizottság közleményei

Szerkesztőség: 1014 Budapest, Szentháromság tér 6.

Levél cím: 1535 Budapest, Pf. 721. Telefon/fax: 212-76-15

E-mail: secretariat@icomos.hu

Honlap: www.icomos.hu

Kiadja a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal

Szerkesztő: Keller Annamária

Az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság tagságával járó előnyök:

- állandó informáltság a műemlékvédelem hazai és nemzetközi eseményeiről, pályázatairól, ösztöndíjairól, stb. az ICOMOS honlap (www.icomos.hu), az ICOMOS Híradó és az ICOMOS News/Nouvelles ICOMOS révén
- ingyenes belépésre jogosító tagsági kártya a világ legtöbb múzeumába, műemlékébe, romterületére
- az UNESCO/ICOMOS Dokumentációs Központjának szabad használata

Az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság pártoló Jogi tagja:

Kulturális Örökségvédelmi Hivatal